

11

Martin van den Berg, Brabant-Oost

"We moeten als publieke sector echt zien te voorkomen dat het bedrijfsleven oplossingen gaat zoeken in het privéonderwijs, als gevolg van de tekorten."

Martin van den Berg is bestuurder bij het Christiaan Huygens College, voorzitter van het samenwerkingsverband en penvoerder voor Onderwijsregio Brabant-Oost.

"Brabant-Oost, waarin de Brainportregio gelegen is, staat in de komende jaren voor een unieke uitdaging. De kracht van de regio ligt in hightech en de regio toont al jaren flinke groeicijfers. In de regio zijn zo'n 6.000 hightech bedrijven gevestigd die nauw samenwerken met kennis- en onderwijsinstellingen in de regio. Het bekendste voorbeeld is ASML. Het chipmachine-bedrijf en de concentratie van toeleverende bedrijven in de regio zijn van groot strategisch belang voor Brainport Eindhoven, Nederland en Europa. Tegelijkertijd zorgt de groei van de hightech sector in Brainport – en dus ook de toename van het aantal medewerkers – voor extra druk op de regionale woningmarkt en in de komende jaren ook op het onderwijs. De verwachting is dat er in de regio in 2032 nog zo'n 70.000 extra arbeidsplaatsen bij komen. Dit betekent dat er in komende jaren ongeveer 12.000 extra leerlingen in de regio worden verwacht, een enorme stijging van zo'n 10%.

De huidige onderwijskrapte zal dus in de komende jaren sterk groeien; door een dalend aantal leraren en de groeiende leerlingpopulatie. Er zijn in de regio nu al scholen met aanzienlijk meer leerlingen dan waarop de gebouwen zijn ingericht. Daarnaast willen we dat ouders en kinderen straks nog iets te kiezen hebben, in plaats van overgeleverd zijn aan loting. Door de overvolle scholen en lotingsystemen kan het voorkomen dat kinderen op den duur flink ver moeten fietsen voor de school waar ze worden ingeloot, zonder daar zelf actief voor te hebben gekozen.

Door de nieuwe onderwijsregio hoop ik meer en betere afspraken te kunnen maken over hoe we het groeiend leerlingoverschot – en daarmee het lerarentekort – kunnen aanpakken. Het is cruciaal om erachter te komen waarom zo weinig jongeren kiezen voor het vak van leerkracht. De werkdruk is hoog, dus we moeten het beroep aantrekkelijker zien te maken. Daarbij willen we ook kijken naar de veranderde verwachtingen van jonge generaties op het gebied van hun werk. Trekken we bijvoorbeeld meer onderwijsstudenten aan als het mogelijk wordt om 4 dagen op school te werken en 1 dag thuis? Ook denken we na over hoe we de lerarenopleidingen anders in kunnen delen. Bijvoorbeeld door studenten – naast hun opleiding – sneller voor de klas te zetten en ervaring op te laten doen.

We slagen er in onze regio goed in om de verbinding te leggen tussen het bedrijfsleven, onze scholen en de onderwijsopleidingen. Zo werken we in de regio met hybride docenten: medewerkers van de bedrijven in de regio die naast hun baan bèta-lessen geven op onze scholen. We werken er daarnaast hard aan om mensen met een verblijfsvergunning voor de klas te krijgen die in hun thuisland een onderwijsbevoegdheid hadden. Dit zorgt direct voor meer culturele achtergronden voor de klas, wat beter aansluit op de cultureel diverse leerlingpopulatie.

In Brainport Eindhoven werkt men met de 'triple helix': een samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en de onderwijs- en kennisinstellingen. Binnen deze samenwerking verkennen we met elkaar wat we kunnen doen om te zorgen dat de ontwikkeling van de hightech sector niet harder gaat dan de regio aankan. In gesprekken komen ook subtiele maar belangrijke frustraties op tafel, bijvoorbeeld over buslijnen die haltes in kleine dorpen overslaan om sneller economisch relevante bestemmingen te bereiken.

Het urgentiebesef lijkt buiten de onderwijsorganisaties in de regio nog niet bij iedereen groot genoeg. De wethouder zet zich enorm in voor de uitdagingen die ons te wachten staan, maar vanuit de gemeenteraad zouden we nog meer support kunnen gebruiken.

Als wij ons onderwijs in de komende jaren niet opgewassen krijgen tegen de verwachte groei, is de kans aanwezig dat het bedrijfsleven een oplossing zoekt in privé-onderwijs. Dit zou de gelijkheid in de regio niet ten goede komen, dus dit willen we vanuit de publieke sector echt voorkomen. De samenwerking binnen de onderwijsregio is hiervoor cruciaal."